

GÁL FERENC FŐISKOLA PEDAGÓGIA KAR
SZARVAS

ÓVODAPEDAGÓGUSOK GYAKORLATI KÉPZÉSI PROGRAMJA

LEVELEZŐ TAGOZAT

Szarvas, 2014.

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ

Óvodapedagógus szak (Levelező tagozat)

A gyakorlati képzés programja

Bevezetés

- a Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Karán folyó gyakorlati képzés programja figyelembe veszi az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját (137/1996, 2010.) illeszkedik Az alapképzési szintű óvodapedagógus szak programjához és a szak képesítési követelményeihez (2006).
- A gyakorlati képzés programja a GFF-n folyó gyakorlati képzés célját, feladatát, követelményeit időkereteit és megvalósítási formáit tartalmazza.

I. A gyakorlati képzés általános követelményei

A gyakorlati képzés programja figyelembe veszi a képesítési követelményeket, melyben az óvodapedagógus kép fogalmazódik meg.

Általános követelmények

A hallgató a képzési idő végére

- Ismerje az óvoda alapfeladataiból eredő különböző óvodapedagógusi szerepeket és azok tevékenységformáit, legyen jártas. ezek gyakorlati megvalósításában.
- Ismerje a családokban az óvodát megelőző nevelésben, az óvodában és az iskolai kezdő szakaszban preferált értékeket.
- Tudja feltárni a gyermekek óvoda előtti és óvodán kívüli tapasztalatait, fejlődési körülményeit, adottságait és képességeik szintjét.
- Ismerje a 3-7 éves gyermekek továbbfejlődési esélyeit, az iskolában várható követelményeket.
- Ismerje az óvodás gyermekek családi nevelésének befolyásolási, segítségi lehetőségeit.

Legyen képes az alkalmazás szintjén

- Az óvodai nevelőmunka tartalmának ismeretében annak tervezésére, szervezésére, szak-szerű elemzésére, értékelésére. A megvalósítás során jellemezze magas szintű metodikai kultúra, eljárásai a kisgyermek fejlesztését hatékonyan szolgálják.
- Az óvodás gyermek tanulását szolgáló fejlesztő tevékenységek irányítására, a műveltség-tartalmakat, a kultúra értékeit a gyermekek sajátosságaihoz igazodva közvetíteni, s ezzel az iskolai életmódra történő felkészítést irányítani.
- A sikeres kommunikációra a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel (kollégák, szülők, dajkák stb.).
- A gyermeki személyiség fejlettségének, esetleges problémáinak diagnosztizálására és ennek alapján a differenciált fejlesztésre.
- Érvényesíteni a lassabban fejlődők, zavarokkal, nehézségekkel küzdők testi-lelki, mentális és szociális értelemben más gyerekek nevelésének, fejlesztésének differenciáló szemléletét.
- A gyermeki kreativitás, az átlagot meghaladó teljesítményű, fejlődési ütemű gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
- Az óvodás gyermek, önmaga ismerete és szakmai felkészültsége alapján az alternatív programok közötti választásra, adaptálásra.

II. A gyakorlati képzés célja, feladatai

Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.
- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvónői szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

III. A gyakorlati képzés struktúrája

A struktúra 4 szakaszt tartalmaz, mely a folyamatosságra, fokozatosságra épül, és a tevékenykedtetési struktúrákat figyelembe veszi.

Szakaszok

I. évfolyam I. félév: A pedagógiai tájékozódás és tapasztalatszerzés szakasza

- Területi óvoda, egyéni külső óvodai gyakorlat

I. évfolyam II. félév: A pedagógiai tevékenység próbálkozásának szakasza

- Gondozás és játéktevékenység lehetőségeinek gyakorlása (egyéni gyakorlat)

II-III. évfolyam III-IV-V. félév: A pedagógiai tevékenység gyakorló szakasza

- Mozgástevékenység, mese, vers
- Rajzolás, mintázás, kézimunka, ének-zene, énekes játék
- A külső világ tevékeny megismerése – környezeti és matematikai nevelés (egyéni gyakorlat)

III. évfolyam VI. félév: Az önálló pedagógiai tevékenység szakasza

- Összefüggő 2 hetes területi szakmai gyakorlat
- Záró-gyakorlat (egyéni gyakorlat)

A képzési formák struktúrája

Képzési formák	Félévek						Összesen
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Egyéni <u>külső</u> óvodai gyakorlat	5 nap mai 30 óra 1 K						1 K
Egyéni óvodai gyakorlat		5 nap mai 30 óra 3 K	5 nap gyj+gyj 30 óra 3+3 K	5 nap gyj+gyj 30 óra 3+4 K	5 nap gyj 30 óra 7 K		23 K
Csoportos pedagógiai gyakorlat (önismeret)	4óra mai 2 K						2 K
<u>Külső</u> összefüggő egyéni szakmai gyakorlat						2 hét 60 óra mai zgy (gyj) 9 K	9 K
Tantárgyakhoz kapcsolódó gyakorlat	összesen 20 óra (a tantárgyakhoz kapcsoltn jár hozzá kredit)						35 K

Az óraszámok megoszlása

Egyéni gyakorlat

Csoportos pedagógiai gyakorlat

Külső összefüggő egyéni szakmai gyakorlat

I-V. félév

I. félév

VI. félév

Összesen

150 óra

4óra

60 óra

214 óra

IV. A képzési formák programja

Egyéni gyakorlatok

(egyéni beosztás szerint)

Időrendje és kerete

I. félév	5 nap	mai	1 K
II. félév	5 nap	mai	3 K
III. félév	5 nap	gyj+gyj	6 K
IV. félév	5 nap	gyj+gyj	7 K
V. félév	5 nap	gyj	7 K
VI. félév	2 hét	zgyj	9 K

Feladata

Az I. félévben, a tájékozódás szakaszában ismerkedés egy területi óvodával mint nevelési intézménnyel, az óvoda személyi és tárgyi feltételeivel és napirendjével.

- Az óvodás gyermek megismerése, életének, tevékenységének megfigyelése és a tevékenységek szervezésére, irányítására való felkészítés.
- Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyelése, gyakorlása.
- Az óvodás gyermek és az óvónő kapcsolatának megfigyelése, a kapcsolattartás, a kommunikációs képesség fejlesztése.
- Az óvoda és a család együttnevelő tevékenységének megismerése (családlátogatás).
- Ismerkedés bölcsődével, iskolával.
- A megadott szempontok alapján Pedagógiai napló vezetése.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus (külsős)

Szinterek: óvoda

A minősítést az indexbe a kari gyakorlati képzés vezetője írja be.

A II. félévben, a próbálkozás szakaszában

- Az óvodás gyermekekkel való kapcsolatteremtés és kommunikációs képesség fejlesztése, gyakorlása.
- A gyermek megismerése változatos módszerekkel.
- A gondozási feladatok gyakorlása.
- A csoport szokásrendjének megfigyelése.
- A játéktevékenység folyamatos megfigyelése, szervezése, irányítása.
- Az anyanyelvi nevelés és testnevelés szervezeti formáinak, munkaformáinak, módszereinek megfigyelése.
- Megadott szempontok alapján Pedagógiai napló vezetése.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szinterek: óvoda

A minősítést az indexbe a kari gyakorlati képzés vezetője írja be.

A III. félévben, a pedagógiai tevékenység gyakorló szakaszában

- A hallgatók a szaktárgyak és a módszertant oktatók instrukciói alapján figyelik az óvónő és a gyermek tevékenységét.
- Elemző-értékelő megbeszélésen dolgozzák fel tapasztalataikat.
- A hallgatókat felkészítik a játék és a gondozási feladatok önálló irányítására.
- Mese, vers és a mozgástevékenységek tervezésére, szervezésére, vezetésére, elemzésére.
- A gyakorlatvezető óvodapedagógusok bemutatókat tartanak ezekből a tevékenységekből.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szinterek: óvoda

A minősítést az indexbe a kari gyakorlati képzés vezetője írja be.

A IV. félévben, a pedagógiai tevékenység gyakorló szakaszában

- Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyelése és gyakorlása.
- A hallgatók felkészítése a játék, a rajzolás, mintázás, kézimunka, ének-zene, énekes játék tervezésére, vezetésére, elemzésére.
- A külső világ tevékeny megismerése (környezeti nevelés, matematikai nevelés) szervezeti és munkaformáinak, az alkalmazott módszereknek a megfigyelése a módszertanok tematikái szerint.
- A család és az óvoda együttnevelő tevékenységének megfigyelése.
- A szakdolgozat megírásához szükséges tapasztalati anyaggyűjtés.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szinterek: óvoda

A minősítést az indexbe a kari gyakorlati képzés vezetője írja be.

Az V. félévben, a pedagógiai tevékenység gyakorló szakaszában

- Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyelése, heti terv készítése.
- A hallgató felkészítése a külső világ tevékeny megismerése (külső világ tevékeny megismerése, környezeti és matematikai nevelés) feladatainak megvalósítására.
- Tervezés, tevékenységirányítás, elemzés.
- A spontán nevelési helyzetek felismerése, a fejlesztési lehetőségek kihasználása.
- Az óvoda más nevelési szintereivel történő együttműködés megismerése, komplexitás érvényesítése.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szinterek: óvoda

A minősítést az indexbe a kari gyakorlati képzés vezetője írja be.

VI. félévben - Külső egyéni szakmai gyakorlat

Időrendje és kerete

VI. félév 2 hét (60 óra) mai + zgy (gyj) 9 K

Feladata

- A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása. Önálló, összefüggő óvodapedagógusi munka végzés valamennyi nevelési területen.
- Alternatív programok, helyi kezdeményezések megismerése, bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvodapedagógus + vezető óvónő, a Kar gyakorlati képzés vezetője

Szintér: területi óvodák

Értékelés általános szempontjai

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése az óvodai életbe, gyermekekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolat.
- Magatartásának általános kulturáltsága.

- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Óvodai csoportban és az óvodai csoporton kívül végzett munkája.
- Az óvodai nevelés mely területén érte el a legnagyobb eredményeket?
- Milyen hiányosságok jelentkeztek munkájában?
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

Záró-gyakorlat

(egyéni gyakorlat)

Időrendje

VI. félév – a 2 hetes gyakorlat teljesítésére minősített aláírás, összefüggő gyakorlatot záró hetének értékelése gyakorlati jegy (szigorlat értékű) + írásos minősítés .

Azokat a hallgatókat, akiknek a féléves egyéni gyakorlati jegye elégséges vagy közepes, a gyakorlati képzés vezetője kötelezheti a záró gyakorlati hét gyakorló óvodai csoportban történő teljesítésére.

Feladata

- A hallgató felkészültségét, a teljes körű óvodapedagógusi munkára való alkalmasságot reprezentálja.
- A záró gyakorlatra, elemzésre, értékelésre bizottság előtt kerül sor, melynek tagjai a gyakorlatvezető óvodapedagógus, vezető óvónő, és a gyakorlatokon gyengébb teljesítményt nyújtó hallgatóknál, a Kar oktatói

Szinterek: területi óvodák

V. Az ismeretek ellenőrzésének formái

Minősített aláírás – félévközi teljesítményt hivatott értékelni.

Az értékelés háromfokozatú: jól megfelelt (5 – jeles)
 megfelelt (3 – közepes)
 nem felelt meg (0 kredit pont)

A **gyakorlati jeggyel** értékelendő gyakorlati képzési félévek követelményeit a hallgatónak az oktatási időszakban kell teljesítenie. Az értékelés ötfokozatú minősítéssel történik.

A féléveknél leírt a követelmények.

A **záró gyakorlat** az óvodai gyakorlatok befejezését jelentő számonkérés. Az értékelés ötfokozatú minősítéssel történik, s az **érdemjegy az oklevél minősítésének részét képezi.**

A hallgató a záró gyakorlat alól felmenthető, ha országos foglalkozási versenyen első, második vagy harmadik helyezést (díjat) ér el. Ebben az esetben a záró gyakorlat minősítése **jeles.**

A jellemzéseket és a minősítést a gyakorlat elvégzése után 1 héten belül az **óvodai gyakorlati képzés vezetőjének** szíveskedjen megküldeni. (GFF Pedagógiai Kar, 5540 Szarvas, Szabadság u. 4, -Óvodai gyakorlati képzésvezető)

RÉSZLETES ISMERTETŐ

Az óvodai gyakorlat programja I. évfolyam I. félév – *külső* egyéni óvodai gyakorlat A tájékozódás szakasza

Követelmények:

- A hallgatók ismerkedjenek meg az óvodával, az óvodai nevelőmunkával, az óvodapedagógus tevékenységével, az óvodás gyermekkel.
- Ismerjék fel az elméletben elsajátított tételeket a gyakorlatban.
- Alakuljon az óvodapedagógusi munkához szükséges önismeret, jártasság, készség, képesség.

Feladat:

- A hallgató megismertetése az óvodával, mint nevelési intézménnyel, az óvoda személyi- és tárgyi feltételeivel és napirendjével.
- Az óvodás gyermek életének, tevékenységeinek megfigyeltetése.
- Az óvónő-gyermek kapcsolat kialakításának segítése.
- Az óvodai gondozó-, nevelőmunka folyamatának megfigyeltetése.
- A csoportban a szokások, szabályok erősítésében való aktív részvétel
- Lehetőleg ismerkedés az óvodai nevelést megelőző és azt követő intézményes neveléssel (bölcsőde, iskola).

Szervezeti forma:

- Egyéni *külső* óvodai gyakorlat hallgatónként 5 nap.

Ideje: az I. félév szorgalmi idejében

Időtartam:

1. nap: 07.30-13.30 óráig
2. nap: 07.30-13.30 óráig
3. nap: 11.00-17.00 óráig
4. nap: 11.00-17.00 óráig
5. nap: 07.30-13.30 óráig

A hospitálás feladata:

A hallgató találkozzon az óvodával, óvónővel, dajkával, az óvodás gyermekkel, kapcsolódjon be a gyermekek napi tevékenységeibe.

Gyakorlati feladat:

Érdeklődéssel szemlélődjön az óvodában, beszélgessen a gyermekekkel, tájékozódjon a csoport életéről.

Naponta a megfigyelési szempontok alapján végezzen megfigyelést, rögzítse a látottakat, továbbá a Pedagógiai Naplóba (hospitálási füzetbe) a gyermekek nevét, jelét, a csoport napi- és heti rendjét írja be.

Megfigyelési szempont:

1. Ismerkedjen meg az óvoda tárgyi felszereltségével.
2. Figyelje meg az óvónő gondozó, nevelő tevékenységét, a csoport szokásrendszerét. Vegye észre a kapcsolatot a napirend – gondozás – egészség életmód között.

3. Figyelje meg a gyermekek egyéni sajátosságait, egymás közti kapcsolatainak alakulását, és az óvónő irányító tevékenységét.
4. Egy gyermeket 20 percig figyeljen meg a játéktevékenységben.
5. Jegyzetelje ki az óvoda helyi programjából a játéktevékenységre vonatkozó fejezetet. (Írja le a Pedagógiai Naplóba!)

A szempontokhoz kapcsolható irodalmak:

Az OAP, illetve az óvónő által ajánlott, adott témához kapcsolódó irodalom.

- A látogatás napján 07.30 órakor, illetve 11.00 órakor fehér köpenyben, gondozott külsővel jelentkezik a hallgató az óvónőnél. Köpenyét csak a gyermekek között az óvodában viselheti.
- A látogatás alkalmával az óvodai csoportot tartósan csak az óvónő engedélyével hagyhatja el.
- A látogatás időtartama alatt készíti feljegyzéseit a hallgató, ezt követően az „ELEMZÉS” rovatban a látottakat igyekszik a tanult elmélet alapján elemezni.

A Pedagógiai napló (hospitálási füzet) tartalmazza:

1. A külső gyakorlat helye:
 - az óvoda címe
 - az óvodavezető neve
 - a mentor óvónő neve
2. A település szociológiai jellemzői:
 - a település jellege, jellemzői
 - a település munkalehetőségei, munkanélküliség aránya
 - az óvodák száma
 - az óvodás korosztály összlétszáma a településen
3. Az óvoda bemutatása (az óvoda helyi nevelési programja alapján)
 - a gyermeklétszám, csoportok száma
 - személyi feltétel
4. Az adott gyermekcsoport főbb adatai (a csoportnapló alapján)
 - a csoport névsora, jele
 - hetirend
 - napirend
5. A szempont szerinti megfigyelés, elemzés.

Az egyes látogatások fejléce a következő:

Látogatás dátuma:

A délelőtti óvónő:

A délutáni óvónő:

Megfigyelési szempont:

Gyakorlati feladat:

Megfigyelés
(a lap 2/3-ad része)

Elemzés
(a lap 1/3-ad része)

Az áttekinthetőség érdekében a fejléctet a több napig tartó látogatásnál minden nap meg kell ismételni.

Minősítő személy: területi óvoda, gyakorlatvezető óvodapedagógusa/mentor. A vezető óvodapedagógus aláírásával és pecséttel hitelesítse a gyakorlat teljesítését.

Szintér: területi óvodák

A félév minősített aláírással zár:

jól megfelelt
megfelelt
nem felelt meg.

A minősítést a kar gyakorlati képzés vezetője írja be az indexbe.

**Az óvodai gyakorlat programja
I. évfolyam II. félév
A próbálkozás szakasza**

Követelmények:

- A hallgató legyen képes a gyermekcsoportban folyó gondozó—nevelő tevékenység részfeladatainak segítségével történő ellátására.
- Az óvónővel együtt, majd fokozatosan önállóan tudja szervezni a gyermekek ismeretében a játéktevékenységet.

Feladatok:

- Az óvoda gyermekkel való kapcsolatteremtés és kommunikációs képesség fejlesztése.
- A gyermek megismerésének segítése.
- A gondozási feladatok gyakoroltatása.
- A csoport szokásrendjének megismertetése.
- A játéktevékenység folyamatos megfigyeltetése, majd szervezésére, irányítására történő felkészítés.
- Az irodalmi nevelés és a testnevelés szervezeti formáinak és tartalmának megfigyeltetése.
- Írja össze milyen gyermekirodalmi műveket dolgoznak fel az adott óvodai csoportban (versek, mesék, elbeszélések)
- Két gyermek fejlettségének jellemzése a mindennapi tapasztalatok és megfigyelések alapján.

Szervezeti forma:

- Egyéni külső óvodai gyakorlat hallgatónként 5 nap.

Ideje: az II. félév szorgalmi idejében

Időtartam: 1. nap: 07.30-13.30 óráig
2. nap: 07.30-13.30 óráig
3. nap: 07.30-13.30 óráig
4. nap: 07.30-13.30 óráig
5. nap: 07.30-13.30 óráig
Ebédidő: 1 óra

Az egyéni látogatás célja:

- Ismerje meg a csoport nevelési tervét, törekedjen a gyermekek megismerésére, jó óvónő—gyermek kapcsolat kialakítására.
- Vegyen részt segítőként az óvónő tevékenységében, eközben figyelje meg az óvónő eljárásait, magatartását.
- Vállaljon feladatot a játéktevékenységhez élményhátter biztosításában, játékeszközök készítésében.

A hospitálók a mellékelt szempontok alapján végzik megfigyeléseiket és gyakorlati feladataikat. A szempontokat a hospitálást megelőző napon az óvónő jelöli meg.

A hospitáló óvodai tevékenységét figyelemmel kíséző óvónő a felkészültség alapján differenciáltan jelöli meg a hallgató által végzendő feladatokat.

Írásban felvázolja a gyermekek játéktevékenységének jellemzőit óvónői instrukciók és a csoport nevelési tervének ismerete alapján, átadja a képzést irányító óvónőnek.

A játékidőben óvónői segítséggel, majd egyre önállóbban vesz részt a játéktevékenység szervezésében, irányításában, a gondozási feladatokat önállóan végzi.

Minősítő személy: gyakorlatvezető óvodapedagógus

A félév minősített aláírással zár:

jól megfelelt
megfelelt
nem felelt meg.

A minősítést a kar gyakorlati képzés vezetője írja be az indexbe.

Az óvodai gyakorlat programja
II. évfolyam III. félév
A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza

Követelmény:

- Legyen képes a hallgató az óvodai nevelőmunka folyamatának tudatos megfigyelésére; gondozási feladatok és a játéktevékenység önálló irányítására; különböző tevékenységek tervezésére, elemzésére, vezetésére.

Feladat:

- Az elméleti ismeretek gyakorlatban való érvényesülésének felismertetése és alkalmazása.
- A hallgatók gyakorlati felkészítése a játék, és a gondozási feladatok önálló irányítására.
- A mese-vers és a mozgástevékenységek szervezése, vezetése.

Szervezeti forma:

- Egyéni *külső* óvodai gyakorlat hallgatónként 5 nap.

Ideje: az III. félév szorgalmi idejében

Időtartam:

1. nap: 07.30-13.30 óráig
2. nap: 07.30-13.30 óráig
3. nap: 11.00-17.00 óráig
4. nap: 07.30-13.30 óráig
5. nap: 07.30-13.30 óráig

Ebédidő: 1 óra

4 napos egyéni hospitálás, az ötödik napon, pedig tevékenységek irányítása.

Az óvodai tevékenységet irányító hallgató írásbeli feladatait, tervező munkáját a képzést irányító óvónő utasításai szerint végzi.

Feladatok az egyéni látogatáson:

- Készítse elő a hallgató az óvodai tevékenységét.
- Figyelje meg és elemezze az óvodai nevelőmunkát.
- Végezze el a kijelölt gyakorlati feladatokat, azokra írásban is készüljön fel.

Gyakorlati feladatok a hospitálásokra:

A második félév gyakorlati feladatai mellett:

- vezessen mindennapos testnevelést önállóan;
- kapcsolódjon be a délutáni tevékenységek szervezésébe, irányításába;
- ismerje meg az óvónő tervező munkáját;
- kísérje figyelemmel egy gyermek fejlődésének menetét, erről készítsen részletes feljegyzést.

A módszertani ismeretek alkalmazásához kapcsolódó egyéni óvodai gyakorlat feladatai:

- A módszertani ismeretek tanításával párhuzamosan, az elmélet és a gyakorlat szintézisének megteremtése, a speciális módszertani kérdések kiemelése, gyakorlati és elvi vonatkozásainak kipróbálása történjen!
- A módszertani ismeretek alkalmazásához kapcsolódó egyéni óvodai gyakorlat, a fejlesztési tartalmi eszközei közül a mozgásos tevékenység, a mese, vers és játéktevékenységek gyakorlása.

Az általános követelmények e félévben is érvényesek.

Hospitálási megfigyelési szempontokat a gyakorlatvezető óvodapedagógus adja.

Az egyéni és a csoportos óvodai gyakorlaton való részvétel kötelező!

Minősítő személy: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szintér: óvoda

Minősítés: gyakorlati jegyek (irodalmi nevelés – mese-vers, testnevelés - mozgástevékenység)

A minősítést (gyakorlati jegyeket) a kar gyakorlati képzés vezetője írja be az indexbe.

Az óvodai gyakorlat programja II. évfolyam IV. félév A pedagógiai tevékenység gyakorlásának szakasza

Követelmények:

- Legyen képes a hallgató az óvodai nevelőmunka már ismert feladatainak önálló gyakorlására: (gondozás, játék, séták, kirándulások, mese-vers, testnevelés).
- Fokozódó önállósággal tudja tervezni, vezetni a különböző óvodai tanítási–tanulási tevékenységeket, különös tekintettel a vizuális nevelést és az ének-zenei nevelést.

Feladatok:

- Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyeltetése és gyakorlása.
- A hallgató felkészítése a játék, a rajzolás, mintázás, kézimunka, ének-zene, énekes játék tevékenységek tervezésére, vezetésére, elemzésére.
- A külső világ tevékeny megismerése (környezeti nevelés) és a matematikai tevékenységek szervezeti formáinak és tartalmának megfigyeltetése a módszertanok tematikái szerint.

- A család és az óvoda együttnevelő tevékenységének megismertetése.
- A szakdolgozat készítéséhez szükséges tapasztalati anyag gyűjtése.

Szervezeti forma:

- Egyéni *külső* óvodai gyakorlat hallgatónként 5 nap.

Ideje: az IV. félév szorgalmi idejében

Időtartam:

- 1. nap: 07.30-13.30 óráig
- 2. nap: 07.30-13.30 óráig
- 3. nap: 11.00-17.00 óráig
- 4. nap: 07.30-13.30 óráig
- 5. nap: 07.30-13.30 óráig
- Ebédidő: 1 óra

Ez idő alatt egyre nagyobb önállósággal vesz részt a szabadidős tevékenységek szervezésében, irányításában. A csoport heti rendjének megfelelően differenciáltan vezet rajzolás, mintázás, kézimunka, ének-zene, énekes játék tevékenységeket.

Az óvodai tevékenységet irányító hallgató írásbeli feladatait, tervezőmunkáját a képzést irányító óvónő utasításai szerint végzi.

A nevelési feladatok megvalósítására terveket készítenek, melyeket a hospitálás megkezdésének reggelén mutatnak be az óvónőnek.

Az egyéni látogatás feladatai:

- A hallgató folyamatosan készüljön fel az önállóan végzendő óvodai tevékenységekre.
- A kapott megfigyelési szempontok alapján figyelje az óvodai tevékenységeket elméleti ismereteit felelevenítve.
- Az óvónő útmutatása alapján ismerje meg az érvényben lévő Óvodai Nevelés Alapprogramját és a gyakorlóóvoda helyi programját és a gyakorlatban alkalmazza!
- Az óvónő bármilyen feladat elvégzésével megbízhatja a hallgatót képességeinek megfelelően! (Tehát az egyénekenként is eltérhet!)
- Az egyéni és a csoportos óvodai gyakorlaton való részvétel kötelező!

Minősítő személy: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szintér: óvoda

Minősítés: gyakorlati jegyek (vizuális nevelés, ének-zenei nevelés)

A minősítést (gyakorlati jegyeket) a kar gyakorlati képzés vezetője írja be az indexbe.

Gyakorlati feladatok hospitálásokra:

- Minél több szabadidős tevékenységbe és a csoport életének hagyományába kapcsolódjon be a hallgató (pl.: verseny, éneklés, szabályjátékok vezetése, séták, kirándulások vezetése, szervezése, farsang, húsvét, stb. előkészületek, ill. ezek megtartása).
- Folyamatosan figyeljen meg egy kiválasztott gyermeket, készítsen feljegyzéseket!
- A félév során a hallgatói csoport egy alkalommal szülői értekezleten is vegyen részt.

- Ismerje meg a nevelési tervet és annak készítésében, megvalósításában aktívan vegyen részt (pl.: a megfigyelt gyermek fejlesztésével kapcsolatos feladatokat fogalmazzák meg)!
- Érdeklődéssel kísérje figyelemmel a csoport életét, látogassa alkalmanként a csoportot a gyakorlati_a gyakorlati képzés idején kívül is.

Az óvodai gyakorlat programja
III. évfolyam V. félév
A pedagógiai tevékenység gyakorlásának szakasza

Követelmény:

- Legyen képes a hallgató az óvodai nevelőmunka már ismert feladatainak önálló gyakorlására (gondozás és egészséges életmódra nevelés, játék, kirándulások, séták, mese, vers, rajzolás, mintázás, kézimunka, mozgás tevékenységek).
- Fokozódó önállósággal tudja tervezni, vezetni a különböző óvodai tanítási-tanulási tevékenységeket.
- Legyen tájékozott az óvodai nevelés alternatív programjaiban.

Feladat:

- Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyeltetése és ötnapos időtartamú tervezése, szervezése.
- A hallgató felkészítése a külső világ tevékeny megismerésére, a környezeti és a matematikai nevelés feladatainak a megvalósítására.
- A spontán nevelési helyzetek felismerése, a fejlesztési lehetőségek kihasználása.
- Az óvoda más nevelési szintekkel történő együttműködésének megismerése.
- A szakdolgozat készítéséhez szükséges tapasztalati anyagok gyűjtése.
-

Szervezeti forma:

- Egyéni *külső* óvodai gyakorlat hallgatónként 5 nap.

Ideje: az V. félév szorgalmi idejében

Időtartam: 1. nap: 07.30-13.30 óráig
 2. nap: 07.30-13.30 óráig
 3. nap: 11.00-17.00 óráig
 4. nap: 07.30-13.30 óráig
 5. nap: 07.30-13.30 óráig
 Ebédidő: 1 óra

Az óvodai tevékenységet irányító hallgató írásbeli feladatait, tervezőmunkáját gyakorlatvezető óvodapedagógus utasításai szerint végzi.

Feladatok az egyéni látogatáson:

- Készítse elő a hallgató az óvodai tevékenységét.
- Hospitálásán figyelje meg, és lehetőség szerint kapcsolódjon be az óvodai nevelőmunka feladataiba.
- Külső világ tevékeny megismerésének, a környezeti és matematikai nevelés feladatainak adott időszakra történő tervezése, szervezése, irányítása. Egy tanulási egység komplex értelmezése változatos korszerű módszerek alkalmazásával.

- Egy kiválasztott gyermek megfigyelése, fejlesztő program készítése, a gyermek fejlettségéről szerzett információk alapján.
- Látogatás egy első osztályban – tapasztalatok rögzítése.

Minősítő személy: gyakorlatvezető óvodapedagógus

Szintér: óvoda

Minősítés: gyakorlati jegy (környezeti és matematikai nevelés)

A minősítést (gyakorlati jegyet) a kar gyakorlati képzés vezetője írja be az indexbe.

Gyakorlati feladatok a hospitálásokra:

- Az óvónő bármilyen feladatot adhat, mivel a hallgatók az V. félévben már minden tevékenységet megfigyeltek és gyakoroltak az előző félévekben.
- Az általános követelmények e félévben is érvényesek.
- Hospitálási megfigyelési szempontokat az óvónő ad.

Az óvodai gyakorlat programja
III. évfolyam VI. félév
Szakmai gyakorlatához

A GFF Pedagógiai Kar mintatanterve szerint a levelező tagozatos óvodapedagógus szakos hallgatók 6. félévben 2 hetes szakmai gyakorlaton vesznek részt.

A szakmai gyakorlat feladata, tartalma

Feladat:

- A Karon a képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása.
- Az adott óvoda pedagógiai programjának megismerése.
- Az óvónői munkához szükséges ismeretek bővítése, készségek, képességek fejlesztése.
- A hallgatók hivatástudatának és pálya iránti szeretetének elmélyítése.

Tartalma:

- Az óvoda napirendjének megfelelő folyamatos nevelő-fejlesztő munka tervezése, szervezése, irányítása.
- Az óvodai adminisztrációs munka megfigyelése és gyakorlása.
- Az óvodapedagógus óvodán kívüli pedagógiai tevékenységének megismerése.

A 2 hetes szakmai gyakorlat időrendi beosztása:

- 1. hét – 2 nap egész napos gyakorlat, a 3-4-5. nap délelőtti munkarend szerint**
- 2. hét – délelőtti munkarend szerint – záró gyakorlati hét**

A SZAKMAI GYAKORLAT RENDJE

A hallgató a szakmai gyakorlatát megfelelő előkészítés után kezdi meg. Bizonyos feladatok hetekhez köthetők, míg mások teljesítésének időpontja nem határozható meg pontosan, vagy mert folyamatos tevékenységet igényelnek, vagy pedig alkalmoszerűek.

Az első hét feladatai :

A hallgató a gyakorlat első hetében megismerkedik az óvoda helyi pedagógiai programjával, az adott gyermekcsoport életével, szokásrendjével, az egyes gyermekekkel, a nevelő munka pillanatnyi helyzetével, annak előzményeivel, távlataival - (csoportnapló, tervek, egyéb dokumentáció), - azaz minden olyan tényezővel, amelyek ismerete szükséges ahhoz, hogy a későbbi hetek önálló munkájával jól be tudjon illeszkedni az óvodában folyó tervszerű és céltudatos nevelő munka folyamatába. Fontos feladat továbbá az is, hogy a hallgató már az első hét végére olyan kapcsolatot tudjon kialakítani a gyermekekkel, hogy azok a következő hetekben őt óvodapedagógusuknak fogadják el.

A feladatrendszer megvalósításának munkaformája a hospitálás és a különböző gyakorlati feladatok elvégzése. A hallgató a füzetében rögzíti az óvónők munkájával és a csoport napi életével kapcsolatos észrevételeket. A hallgató az 1-2 ,3

A második hét feladatai

A második héten a hallgató a délutáni óvónő feladatait látja el önállóan. Ezekben a napokban a hallgató munkaideje azonos a délutáni óvónő munkaidejével. A feladatvégzést az önállóság mellett a tudatosságnak kell jellemeznie. A délutáni tevékenység tervét naponta rögzítse a hospitálási naplóban.

A hallgató a délelőtti feladatokat látja el. Munkáját a csoport heti- és napirendjének,

hosszú távú tervének alapján, önállóan végzi. Írásban is megtervezi az egyes napirendi mozzanatok feladatainak megvalósítását, s elkészíti, illetve összegyűjti a megvalósításhoz szükséges eszközöket. ***A tervezetek írásánál az önállóságra, lényeglátásra a gyermek differenciált fejlesztésére törekedjen, a tervezést a főiskolán tanultak alapján végezze. Írásbeli munkája legyen logikusan felépített és jól kidolgozott.***

A gyakorlatvezető óvónő a tervezetek áttanulmányozása után megbeszéli a tevékenység körülményeit, várható problémáit, s amennyiben szükséges korrekciót javasol.

Kérjük, hogy a gyakorlatvezető (mentor) óvónő legyen jelen (naponta) a gyakorlás egész időtartama alatt, s szóban elemezze, értékelje a jelölttel a tapasztalatokat.

Ezen időszakban a jelölt a csoporttal kapcsolatos adminisztrációs munkát is végezze. Az általa megvalósított napirendi feladatokkal kapcsolatos, vagy az ő tevékenységére vonatkozó bejegyzéseket a csoportnaplóba is tegye meg.

A második – záró gyakorlati hét:

Ezen a héten a Kar oktatói is meglátogathatják a hallgatókat.

A záró hét tervezésében és önállóan végzett tevékenységében is tükröződjön a magas szintű tudatos szakmai munka, amely az összefüggő 2 hetes szakmai gyakorlat eredményeként kiteljesedik.

Az időponthoz nem köthető, folyamatos, illetve egyéb feladatok:

- A csoport adminisztrációjának megismerése, gyakorlása (mulasztási napló vezetése, étkezési nyilvántartás, csoportnapló vezetése az óvoda szokásainak megfelelően.)
- családlátogatáson és szülői értekezleten való részvétel,
- egy iskolai tanóra - lehetőleg első osztályban – látogatása,
- óvodai ünnepségen, rendezvényen, nevelőtestületi értekezleten való aktív közreműködés,
- logopédiai és fejlesztő foglalkozások látogatása.

Minősítő személy: gyakorlatvezető (mentor) óvodapedagógus

Minősítés – 1. hét:

minősített aláírás: jól megfelelt
megfelelt
nem felelt meg

Minősítés – 2. záró gyakorlati hét:

Minősítő személy: gyakorlatvezető (mentor) óvodapedagógus és a vezető óvodapedagógus

Minősítés – záró vizsgajegy(5 fokozatú)

A minősítést - a záróvizsgajeggel együtt 1 héten belül- szíveskedjenek elküldeni karunkra. (A kar gyakorlati képzés vezetőjének)

A hallgató aláírásával jelzi a jellemzésben leírtak tudomásulvételét. A hallgató az aláírást nem tagadhatja meg, de joga van ellenvéleményt „Megjegyzés”-ként a jellemzésre rávennetni.

A szakmai gyakorlat utolsó hetét záróvizsga hétnek nevezzük, erre egy 5 fokozatú (1, 2, 3, 4, 5) ***záróvizsgajegyet kap a hallgató a gyakorlatot vezető óvónőtől és a vezető óvónőtől. Kérjük, hogy ez az értékelés nagyon objektív legyen, mert a hallgató oklevelébe is ez a jegy kerül. A gyakorlat befejezésével egy időben egy rövid, de lényeglátó írásbeli minősítést kérünk a hallgató munkájáról, személyiségéről és a nyolc hét feladatainak teljesítését minősített aláírással is kérjük értékelni. (jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg)***

Az értékelés szempontjai:

- a hallgató gyermekekhez való viszonya,
- az óvoda munkatársaival a szülőkkel való kommunikációja,
- az óvodai nevelő-fejlesztő tevékenység tervezésének színvonala,
- a tevékenységek szervezésének, módszereinek, és irányításának minősége,
- a jelölt önállósága, kreativitása, igényessége
- a jelölt szakmai felkészültségének tükröződése, munkához való viszonya.

A minősítéseket az indexbe a kari óvodapedagógus szak gyakorlati képzés vezetője írja be.

Óvodapedagógus szak - nemzetiségi/kisebbségi szakirányal

A szak megnevezése: óvodapedagógus nemzetiségi (szlovák, román, német) /roma kisebbségi szakirányon

A képzési cél: olyan értelmiségi óvodapedagógus szakemberek képzése, akik jól megalapozott általános és szakmai műveltségük, fejlett óvodapedagógiai képességeik, ön- és emberismeretük, gyermekközpontú, érzelem-gazdag beállítódásuk birtokában – a családdal és a társadalmi környezettel együttműködve – alkalmasak az óvodás gyermek tudatos fejlesztésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére, a kisebbségi és nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladatainak ellátására.

A kisebbségi/nemzetiségi óvodapedagógust jellemezze a korszerű általános, szaktudományi és a nemzetiségi anyanyelvi neveléshez, a nemzeti és nemzetiségi identitás elmélyítéséhez szükséges pedagógiai képesség, amelyet alkotó módon tud alkalmazni.

Jellemezze magas szintű nyelvismeret, társadalmi érzékenység, közösségi feladattudat, permanens művelődés igénye és képessége.

A végzettség szintje:

A kisebbségi/nemzetiségi óvodapedagógusi képesítés alapképzés keretében szerezhető.

Az oklevélben megnevezett szakképzettség jogosít: A nemzetiségi/kisebbségi óvodapedagógusi képesítés az óvodás gyermek **magyar és kisebbségi/nemzetiségi anyanyelvű** nevelésére jogosít.

***A kisebbségi/nemzetiségi hallgatók óvodai gyakorlata megegyezik az óvodapedagógus szak gyakorlatával, minden félévben ugyanazokat a feladatokat, gyakorlatokat kell teljesíteni magyar óvodában, továbbá a kisebbségi/nemzetiségi nyelvű gyakorlatot nemzetiségi/kisebbségi óvodai csoportban félévente egyéni-
leg ütemezve kell teljesíteni . A záró gyakorlatot célszerű olyan intézményben teljesíteni, ahol kisebbségi, nemzetiségi és magyar anyanyelvi nevelés is folyik egyidejűleg.***

A képzés tartalmi irányai:

Tudományos megalapozottságú pszichológiai és pedagógiai ismeretek rendszere, amely a gyermek pszichés fejlődésének, szocializációjának, a gyermeki személyiségnek sokszínű tevékenység – főként játék – által történő differenciált fejlesztését szolgálja.

A szaktudományos képzés a módszertani és gyakorlati képzéssel szoros kapcsolatban felkészít a gyermeki személyiség komplex fejlesztésére. Az így szerzett ismeretek, képességek, valamint speciális személyiségvonások alkalmassá tesznek a különböző óvodai modellek, koncepciók megértésére és megvalósítására.

Megismertetik az óvodapedagógus jelöltet:

- az óvodai nevelés eszközeivel, közülük a minden gyermeki tevékenységet magában foglaló és átható játékkal,
- a gondozás és testi nevelés terén az egészséges életmódra nevelés tudatosan szervezett tevékenységeivel,
- az anyanyelvi és kommunikációs nevelés feladatainak megvalósításával,

- a művészeti nevelés (irodalom, zene, tánc, vizuális, báb) eljárásainak célszerű alkalmazásával,
- a matematikai nevelésben a gondolkodás fejlesztésével és a matematikai tapasztalatok nyújtásával,
- a természet megismerésére nevelésben a természeti jelenségek összefüggéseinek megvilágításával a természethez való aktív viszony és védelem kialakításával.

A gyakorlati képzésre fordított idő az alapképzés teljes idejének 30%-a.

A gyakorlati képzés fogalmába beleértendők a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni óvodai gyakorlatai, a pedagógiai és módszertani stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is, valamint a kisebbségi/nemzetiségi hospitálások és óvodai gyakorlatok.

A kisebbségi/nemzetiségi óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai óvodapedagógus szak szlovák, román. Német, roma szakirányon

1. *Hogyan készült fel a hallgató a foglalkozásokra és a mindennapi tevékenységek irányítására?*
 - Érvényesültek-e a felkészülésben a nyelvi, pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi, módszertani szempontok?
 - Figyelembe vette-e a gyermekcsoport életkori sajátosságait, nyelvi ismereteik szintjét? (szókincs, utasítások, közlések, udvariassági kifejezések stb.)
 - Tervezeteiben követett-e el didaktikai vagy nyelvtani hibákat?
2. *Hogyan valósította meg tervét?*
 - Hogyan teremtette meg a foglalkozásokhoz szükséges nyelvi légkört?
 - Eltért-e a tervezettől spontán helyzetek kialakulása miatt, sikerült-e rugalmasan módosítani tervén?
 - Foglalkozásvezetése változatos, szemléletes, megfelelően játékos, a gyermekek tevékenységére épülő volt-e?
 - Megvalósult-e a foglalkozás „egynyelvű” vezetése?
 - Milyen eszközökkel motiválta a gyerekeket a szlovák, román nyelv gyakorlására? Készített-e szemléltető eszközöket?
 - Beszéde, nyelvhasználata minta volt-e a gyerekek számára, alkalmas volt-e az utánzásra alapuló nyelvtanulás közvetítésére?
 - Észrevette-e a hibás kiejtést – tapintatosan javította-e azt?
 - Hogyan valósította meg a nyelvi nevelést a többi napi tevékenységben (játék, gondozási tevékenység, naposi munka, manuális tevékenységek stb.)?

A szlovák, román nyelv megszerettetésének szándéka tükröződött-e a hallgató munkájában?
3. *Képességei (figyelemmegosztás és koncentráció, kommunikatív képessége, kapcsolatteremtő képessége, vezető irányító képessége) és tulajdonságai (megértés, tapintat, türelem, empátia, következetesség, rugalmasság stb.)*
 - Jól választotta-e meg a kezdeményezések lehetőségeit?
 - Milyen eszközöket alkalmazott?
 - Milyen nyelvi hangulatot tudott teremteni?
 - A tevékenységhez kapcsolt nyelvgyakorlásnál épített-e a nemzetiségi hagyományokra (ünnepekhez kapcsolódó szokások-ételek, nép kismesterségek stb.)? Saját gyűjtéséből mutatott-e be valamit a csoportban (dalok, körjátékok, mondókák stb.)
 - A tervezett feladatokat maradéktalanul meg tudta-e valósítani?
 - Képes volt-e gyakorlati és írásbeli munkája (foglalkozások, foglalkozásokon kívüli) szakszerű elemzésére?

4. **Összefüggő – nyelvi gyakorlat során**

A kisebbségi/nemzetiségi óvodapedagógus jelölt szerezzen tapasztalatokat:

- a kisebbségi/nemzetiségi nevelési feladatok helyéről az óvoda programjában, valamint a csoport nevelési tervében való megjelenésről,
- az óvoda nyitottságáról – a szülői ház, az iskola a tágabb társadalmi környezet irányában
- arról a speciális nemzetiségi hagyományápolásról, mely az óvoda székhelyén (településen) és az óvodában folyik, látogassa meg – lehetőség szerint – a település tájházát, gyűjteményét.

Lehetőség szerint találkozzék, ismerkedjen meg:

- a Kisebbségi, Nemzetiségi Önkormányzat képviselőivel tevékenységükkel,
- az adott településen működő nemzetiségi egyesület és kultúrcsoportok munkájával,
- gyűjtsön néhány jellegzetes helyi mondókát, dalt, rigmust, mesét -ha lehet a táj nyelvében.

